

Korportrætter

Hver måned bliver nye kor dannet. Nogle kor specialiserer sig i et afgrænset repertoire, nogle kor udvider arbejdsområdet til også at omfatte drama og bevægelse og nogle sangere gør sig tanker om hvordan et kor skal fungere og organiseres for at de vil føle sig hjemme i det. MODSPIL har talt med Nota-koret fra Århus, Korlasje fra København og fra Bach-koret har vi modtaget et selvportræt.

Portræt af »Korlasje«

– et københavnsk amatørkor

ved Lars Nielsen

En lørdag eftermiddag i november traf jeg dirigenterne Ellen Hess-Thaysen og Svend Rastrup Andersen til prøve med dele af deres kor, som kalder sig »Korlasje«. Koret øvede til en koncert i Gøteborg, hvor de skulle være med til at markere den italienske komponist Orlando di Lasso's 450 års fødselsdag.

Hvorfor hedder I »Korlasje«?

Det er selvfølgelig inspireret af begrebet collage. Vi synes, det begreb karakteriserer vores kor. En alsidighed, at vi er meget forskellige og en forvirrethed. Det at synge i kor er mange ting på een gang, mange stemninger og mange mennesker.

Hvor gammelt er koret og hvordan begyndte det?

Vi begyndte for lidt over et år siden. Ellen og Svend begyndte fra bar bund med at finde sangene ved at lave opslag og dele sedler ud på biblioteker og i kirker osv.

Består koret af musikstuderende?

Nogle af medlemmerne er musikstuderende og andre studerer andre fag, men fælles er at de fleste er begyndt at synge i kor i en tidlig alder. Vi er 25 ialt. Aldersmæssigt er der ikke nogen særlig stor spredning. Gennemsnitsalderen er omkring 25 og desværre er der nogen der har forladt koret, fordi de følte sig for gamle.

Der er en optagelsesprøve hvor man foruden at vise, at man kan synge og synge fra bladet også skal vise, om man er istand til at lytte sig ind på klang og stemning i en sang. Det foregår ved, at man i koret har nogle småsatser som de gamle medlemmer kan, men som en ny sanger skal kunne lære og som skal synges sammen med 3 andre. Man skal altså både synge de rigtige toner, men også lytte sig ind på den klang gruppen har og falde ind i den.

Hvad synger I?

Det cubanske er nok det vi er bedst til. Det var det vi startede med og vi gjorde det, fordi vi syntes at den type musik lagde op til nogle ting som anden kormusik ikke gav mulighed for at dyrke. Det er muligt at sætte instrumenter på, der er mulighed for at improvisere. Man kan bryde ud af kortsatsen og digte videre selv med ostinatfigurerne som baggrund. Materialet stammer dels fra Gunnar Ericsson og dels fra cubaneren Electo Silva der lavede kursus i Gøteborg sidste sommer. Ud over det cubanske synger vi Holmboe, svenske viser, Lasso, I skovens dybe stille ro. Altså et meget blandet program.

Hvorfor synger I i kor?

Jeg kan godt lide at give udtryk for noget i mig selv og det føler jeg nogen gange, jeg gør, når jeg synger i kor.

Er der forskel på at spille et instrument og at synge?

Ja. Min stemme er mit personlige instrument. Der er ingen anden, der spiller på mit instrument.

Jeg synger i kor, fordi det giver mig en kollektiv oplevelse, som jeg ikke oplever i mit daglige arbejde. Den oplevelse kan man også få ved at lave andre ting, men netop at synge er så intimt, så meget dig selv at kombinationen af det kollektive med det meget personlige gør, at det bliver en speciel oplevelse.

Er der ikke en fare for at man mister sig selv, at man bliver underlagt dirigentens luner?

På det punkt adskiller dette kor sig fra mange andre, jeg kender. Vi forsøger at arbejde kollektivt med Svend og Ellen som vejledere. Vi indlærer f.eks. en stemme ved at gruppen synger stemmen i ring. Det betyder, at vi udover at lære noderne er med til at lave frasing. Det er ikke altid dirigenten der siger, at sådan skal I synge, men af og til os der kommer med forslag.

Vi forsøger at flytte og nedbryde nogle af skrankerne mellem dirigent og sanger ved at improvisere i opvarmningen, lave klangforløb og forskellige dramaøvelser.

Men det er vigtigt at fastholde, at det ikke kun drejer sig om at bevare sig selv intakt. Det drejer sig også om at give slip på sig selv og flytte sig og så vende tilbage en lille smule forandret.

Hvorfor dirigerer I?

Der er nok nogle ekshibitionistiske træk i mig, der får mig til at stille mig op som centrumsfigur, men jeg har, efter jeg er kommet igang, opdaget at det ikke duer med den holdning. Den fascination der ligger i at koret er imponeret af dirigenten og hvor dirigenten prøver at imponere koret er ikke holdbar. Vi forsøger at komme ud over det ved at så mange blander sig og kommer med gode ideer, men det kan være svært at få en helhed ud af det og holde en linje og det er bagdelen ved det. Der er selvfølgelig på en led et paradoks at forsøge at undgå at blive en autoritet og i virkeligheden være den der træffer afgørelserne i sidste ende.

I selve indstuderingen kan det være svært at få alle med til at bestemme, men i alle andre forhold er det utrolig vigtigt og det kan lade sig gøre, hvis man tager sig den tid der er nødvendig. Vi snakker meget i vores kor, og vi lægger vægt på at alle deltagere i diskussionerne.

Laver I koncerter?

Indtil nu har vi ikke haft så mange koncerter. Vi har sunget på Krogerup højskole ved karnevallet og i Vognhjulet og vi skal synge på Sct. Hans hospital, hvor vi ovenikøbet får lidt penge for det. Men det primære er stadig oplevelsen hver torsdag til korprøven.

Tror I, I kan bevare jeres indre liv, jeres diskussioner når der begynder at blive efterspørgsel efter jer?

Det er endnu ikke nået at blive sådan, fordi vi bare siger nej, hvis vi ikke synes, vi har tid. Der er ingen, der får lov til at løbe af med koret. Hvis man har for meget at lave, kommer det til at gå ud over engagementet og det må det ikke.

Vi har en dramagruppe på 8 mennesker der samles hver lørdag. De arbejder med at bryde den traditionelle koncertform, som vi synes er ret kedelig. Et af forsøgene fandt sted på Krogerup højskole. Vi forsøgte at lokke publikum hen til koret og vi forsøgte at lokke os selv ud blandt publikum. Vi sang de cubanske sange og vi lærte publikum ostinaterne. Når de kunne dem, improviserede vi og lavede nye figurer. På den måde stod 80 mennesker og sang og bevægede sig i 3 kvarter. Over samme ostinat. Og der var vist ingen, der syntes det blev kedeligt.

Vi trykker ikke programmer. Dels har vi ikke råd, dels liver det lidt op på koncerten at kormedlemmerne præsenterer vores numre.

Der er en fare for at vi, når vi stiller idealer op for os selv, kommer til at fremstå som en lille smule hellige. Som et navlebeskuende kor der bare sidder og snakker. Sådan kan man måske godt opleve os og sådan virker det i perioder også på os selv.

»Musik som gruppeerfaring indebærer i sig befrielsen fra ensomhedsangsten, og det er en af musiknydelsens centrale faktorer, selv om også andre kunstarter kan formidle en gruppeerfaring. Formålet med mange former for musik synes at være ophævelsen af ensomhedsangsten: fællessang, sangkor, kampsange. Når man fløjter i mørket er dette jo også et udtryk for at ensomhedsangsten skal drives på flugt«. (Heinz Kohut: Om musiknydelse).